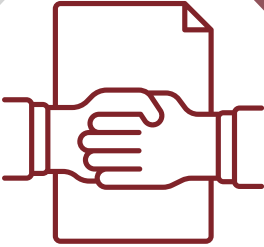

ARABULUCULUK REHBERİ

Rehber #6

**PRO
BONO**

KHAS HUKUK FAKÜLTESİ PRO BONO AĞI

ZORUNLU ARABULUCULUK HAKKINDA BİLGİLENDİRME

Arabuluculuk Nedir?

Zorunlu Arabuluculuk Ne Demektir?

Arabuluculuk, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nda tanımlanmıştır. Arabuluculuk: Sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların çözüm üretmediklerinin ortaya çıkması hâlinde çözüm önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarı olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemidir.

Bazı uyuşmazlıklarda mahkeme yargılaması başlamadan önce uyuşmazlığın arabuluculuk yoluyla çözümlenmeye çalışılması zorunludur. Ancak, taraflar arabuluculuk sürecini devam ettirmek ve/veya süreç sonunda bir anlaşmaya varıp varmamak konusunda tamamen serbesttir.

UYUŞMAZLIK

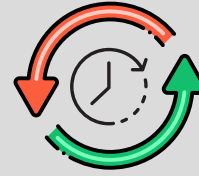
3. Hangi Uyuşmazlıklarda Mahkemeye Başvurmadan Arabulucuya Başvurmak Zorunludur?

- İşçi-İşveren Uyuşmazlıkları
- Ticari Uyuşmazlıklar
- Tüketici Uyuşmazlıkları

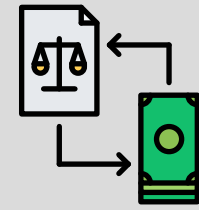
BAŞVURU

- Zorunlu Olduğu Halde Arabuluculuğa Başvurmazsam Ne Olur?
- Zorunlu Olduğu İçin Arabuluculuğa Başvursam Ama Sürece Katılmasam Ne Olur?
- Arabuluculuğa Nasıl Başvururum ve Arabulucu Nasıl Belirlenir?

SÜREÇ

- Arabuluculuk Sürecinde Neler Olur, Arabulucu Neler Yapar?
- Arabuluculuk Süreci Ne kadar Sürer?
- Arabuluculuk Süreci Sonunda Yaptığımız Anlaşmaya Karşı Taraf Uymazsa Ne Olur?

ÜCRET

10. Arabulucunun Ücreti Ne Kadardır?

3. Hangi Uyuşmazlıklarda Mahkemeye Başvurmadan Arabulucuya Başvurmak Zorunludur?

a. İşçi-İşveren Uyuşmazlıkları:

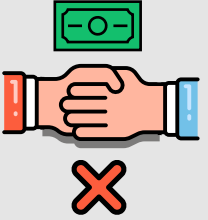
“Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalar”

- İş ve çalışma ilişkisinden veya iş akdinin feshinden kaynaklanan işe iade istemleri,
- Ücret alacağı,
- Fazla mesai ücreti alacağı,
- Yıllık ücretli izin alacağı, hafta tatili ve genel tatil ücreti alacağı
- İhbar ve kıdem tazminatı alacakları

İş kazası veya meslek hastalığından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davaları ile bunlarla ilgili tüm davalar hariç tutulmuştur.

b. Ticari Uyuşmazlıklar:

- Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen tüm hususlarla ilgili yandakiler gibi davalar:

- Acentelikle ilgili uyuşmazlıklarından kaynaklanan davalar
- Şirketlere ilişkin uyuşmazlıklardan kaynaklanan davalar
- Poliçe, Bono ve Çekten kaynaklanan uyuşmazlıklardan doğan davalar
- Eşya taşıma ve yolcu taşımaya ilişkin uyuşmazlıklardan kaynaklanan davalar

- Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu'nda düzenlenen yandaki hususlardaki davalar:

- Rehin karşılığında ödünç verme işi ile uğraşanların taraf olduğu davalar
- Malvarlığının veya işletmenin devralınması ile işletmelerin birleşmesi ve şekil değiştirmesi hakkındaki davalar
- Rekabet yasağına ilişkin davalar
- Yayın sözleşmesine ilişkin davalar
- Kredi mektubu ve kredi emrine ilişkin davalar
- Komisyon sözleşmesine ilişkin davalar
- Ticari temsilciler, ticari vekiller ve diğer tacir yardımcılarını taraf olduğu davalar
- Havaleye ilişkin davalar
- Saklama sözleşmelerine ilişkin davalar

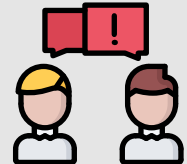
- Fikrî mülkiyet hukukuna dair mevzuatta öngörülen hususlardan doğan davalar

- Borsa, sergi, panayır ve pazarlar ile antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerde öngörülen hususlardan doğan davalar

- Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerde öngörülen hususlardan doğan davalar

- Hem iki tarafın ticari işletmesini ilgilendiren hem de iki tarafı da tacir olan tüm davalar

c. Tüketici Uyuşmazlıkları

Tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğabilecek 10.390 TL ve üzerindeki uyuşmazlıklar veya konusu para ile belirlenemeyen uyuşmazlıklara ilişkin tüm davalar

4. Zorunlu Olduğu Halde Arabuluculuğa Başvurmazsam Ne Olur?
Davaya bakan mahkeme, davanızı görmeden davayı reddeder.

5. Zorunlu Olduğu İçin Arabuluculuğa Başvursam Ama Sürece Katılmasam Ne Olur?

Mahkemedeki yargılamanın sonunda taraf davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulur. (Tüketici uyuşmazlıkları hariç)

6. Arabuluculuğa Nasıl Başvururum ve Arabulucu Nasıl Belirlenir?

Başvuru, uyuşmazlığın konusuna göre yetkili mahkemenin bulunduğu yer arabuluculuk bürosuna, arabuluculuk bürosu kurulmayan yerlerde ise görevlendirilen yazı işleri müdürlüğüne yapılır. Arabulucu, komisyon başkanlıklarına bildirilen listeden büro tarafından belirlenir. Tarafların başka bir arabulucu üzerinde anlaşmaları da mümkündür.

7. Arabuluculuk Sürecinde Neler Olur, Arabulucu Neler Yapar?

Arabulucu, seçildikten sonra tarafları en kısa sürede ilk toplantıya davet eder. Arabuluculuk bir yargılama değildir; hukuken haklı olan tarafın belirlenmesine çalışılmaz; belge, tanık, bilirkişi gibi deliller ileri sürülüp değerlendirilmez. Arabulucu, iletişim becerilerini kullanarak, tarafların kendilerini ifade etmelerine ve uyuşmazlığı çözmelerine yardımcı olur. Asıl amaç tarafların kendi çözümlerine kendilerinin ulaşmasıdır. Tarafların çözüm üretemediklerinin ortaya çıkması hâlinde arabulucu çözüm önerisi getirebilir ama taraflar bu öneriyi kabul etmek zorunda değildir.

8. Arabuluculuk Süreci Ne kadar Süreder?

Ticari Uyuşmazlıklar
en fazla **8** hafta sürer.

Diğer Uyuşmazlıklar
4 hafta sürer.

9. Arabuluculuk Süreci Sonunda Yaptığımız Anlaşmaya Karşı Taraf Uymazsa Ne Olur?

Taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesi, mahkeme kararı niteliğinde sayılır ve tıpkı bir mahkeme kararı gibi icraya konabilir.

10. Arabulucunun Ücreti Ne Kadardır?

Arabulucu ücreti Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi'ne göre belirlenir.

Arabuluculuk süreci sonunda

-Taraflar anlaşamazlar ise veya uyuşmazlığın konusu para değil ve para ile değerlendirilemiyor ise; uyuşmazlık konusu ve tarafların sayısına göre 340 – 1440 TL arasında bir ücret

-Taraflar anlaşır ise; üzerinde anlaşılan miktarın değerine göre, üzerinde anlaşılan miktarın %0,5 ile %5'i arasında bir ücret (Uyuşmazlığın değeri yükseldikçe yüzde azalır)

Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça arabulucu ücreti eşit olarak ödenir.

Zorunlu Arabuluculuk İşe Yarıyor Mu ?

2018-2019*
İş uyuşmazlıklarının

%65'i

2019*
Ticari uyuşmazlıklarının

%57'si

arbuluculuk süreciyle çözümlenmiştir.

YASAL UYARI

KHAS Hukuk Fakültesi Pro Bono Ağı tarafından hazırlanmış haklara ilişkin rehberler ve bilgilendirme yazılarında yer alan bilgi ve açıklamalar sadece genel bilgilendirme amacı taşımaktadır. Haklara ilişkin rehber ve bilgilendirme yazıları Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin akademik kadrosu tarafından hazırlanmış bilimsel nitelikte eserler olmakla beraber, Kadir Has Üniversitesi bu bilgilerin doğruluğu ve güncelliği konusunda hukuki bir güvence vermemektedir. Kadir Has Üniversitesi bu sitede yer alan herhangi bir içeriğin doğrudan veya dolaylı olarak kullanılması nedeniyle oluşan zararlardan hiçbir şekilde sorumlu değildir. KHAS Hukuk Fakültesi Pro Bono Ağı internet sitesinde yayınlanan bilgi ve verilerin bir kısmı veya tamamı herhangi bildirim yapılmaksızın değiştirilebilir.

Türkiye Cumhuriyeti Barolar Birliği'nin ilgili düzenlemeleri ve Avrupa Birliği Avukatlık Meslek Kuralları uyarınca KHAS Hukuk Fakültesi Pro Bono Ağı tarafından hazırlanan ve paylaşılan haklara ilişkin rehber, bilgilendirme yazıları ve sair bilgilerin reklam, teklif, hukuki öneri, avukatlık faaliyeti veya danışmanlık teşkil etmesi söz konusu değildir. Mevzuat ve içtihat değişiklikleri gibi sebeplerle paylaşılmış olan bilgilerin mevcut hukuki durumu yansıtmayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Okuyucular sadece haklara ilişkin rehber ve bilgilendirme yazılarında verilen bilgilere göre hareket etmemeli, kendi durumları özelinde uygulama bulacak güncel hukuki kural ve süreçler hakkında bilgi sahibi olabilmek için bir avukattan profesyonel destek almalıdırlar.

KHAS Hukuk Fakültesi Pro Bono Ağı tarafından hazırlanmış haklara ilişkin rehberler ve bilgilendirme yazıları ile ilgili Ağın internet sitesi üzerinden paylaşılan sair bilgi ve veriler Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne ait olup, Fakültemizin yazılı izni olmaksızın kullanılması yasaktır. Yazılı onay alınmadan Kadir Has Üniversitesi Pro Bono Ağı'nın internet sitesine internet bağlantısı ('link') verilmesi kesinlikle yasaktır. Paylaşılan bilgi ve verileri usulsuz kullananlar hakkında yasal işlem başlatılacaktır.

Hukuk
Fakültesi

Kadir Has Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Pro Bono Ağı

Diğer rehberlerimiz için :
<https://law.khas.edu.tr/tr/probono>